

מסכת כלאים

פרק ב

א. כל סאה נשיט בו רביע ממין אחר, ימיעט. רבי יוסי אומר, יבר. בין ממין אחד בין משני מינים. רבי שמעון אומר, לא אמרו אלא ממין אחד. וחכמים אומרים, כל נשוא כלאים בסאה מצטרף לרבע:

ב. בפה דברים אמורים. פבואה בתבואה וקטנית בקטנית, פבואה בקטנית וקטנית בתבואה. באחת אמרו, ירעוני גבה שאינו נאכלין, מצטרפין אחד מעשרים וארבע בנופל לבית סאה. רבי שמעון אומר, כשם שאמרו להחמיר כה אמרו להקל, הפשתן בתבואה מצטרפת אחד מעשרים וארבע בנופל לבית סאה:

ג. היתה שדיחו זרעה חטים ונמלך לזרעה שעורים, ימפיקין לה עד שתחליע, ויופח, ואחר כה יזרע. אם צמחה, לא יאמר אزرע ואחר כה אוּפֵה, אלא הופח ואחר כה זירע. בפה יהא חורש, כתמי הרכיבעה. אבא שאול אומר, כדי שלא ישיר רביע לבית סאה:

ד. זְרוּעָה וְגַמְלָה לְגַטְעָה, לֹא יֹאמֶר אֲטֻע וְאַחֲרֵכֶת אָזְפָה, אֲלֹא
הָזְפָה וְאַחֲרֵכֶת נוֹטָע. גַּטוּעָה וְגַמְלָה לְזַרְעָה, לֹא יֹאמֶר אֲזַרְעָה וְאַחֲרֵ
כֶּת אֲשִׁירָשׁ, אֲלֹא מְשִׁירָשׁ וְאַחֲרֵכֶת זַרְעָה. אִם רְצָה, גּוֹמָם עַד פְּחוֹת
מְטֻפָה, זַרְעָה, וְאַחֲרֵכֶת מְשִׁירָשׁ:

ה. קִיְתָה שְׂדָהוּ זְרוּעָה קְנֻבּוֹס אוֹ לוֹפָ, לֹא יְהָא זַרְעָה וּבָא עַל
גְּבִיכֶם, שְׁאֵינוּ עוֹשֵׂין אֲלֹא לְשָׁלֶשֶׁת שְׁעָלָה בָה סְפִיחִי
אֱסֶטִיס, וְכוּ מָקוֹם הָגָרְנוֹת שְׁעָלוֹ בָהוּ מִגְּנִינָה הַרְבָּה, וְכוּ תְּלִפְתָּן
שְׁהָעָלָה מִגְּנִינִי צְמָחִים, אֵין מַחְיִבֵין אֶתְהוּ לְנִכְשׁ. אִם נִכְשׁ אָוֹסָח,
אָוּמָרִים לוֹ, עַקְרָר אֶת הַכֵּל חַוֵּץ מִמֵּנִי אַחֲד:

ו. הַרְוֹצָה לְעַשּׂוֹת שְׂדָהוּ מִשֶּׁר מִשֶּׁר מִכֶּל מִין, בֵּית שְׁפָאִי אָוּמָרִים,
שָׁלֶשֶׁת תְּלִמִים שֶׁל פְּתִיחָה. וּבֵית הַלְּל אָוּמָרִים, מֶלֶא קָעֵל הַשְּׁרוֹנִי.
וְקָרוֹבִין דְּבָרִי אַלְוּ לְהִזְמִין כְּדָבָרִי אַלְוּ:

ז. הַהָרָאָשׁ תּוֹר חֲטִים נִכְנָס בְּתוֹךְ שֶׁל שְׁעֹורִים, מִפְּנֵי שְׁהָנוּ
גְּרָאָה כְּסוֹף שְׂדָהוּ. שֶׁלּוּ חֲטִים וּשֶׁל חֲבָרוֹ מִין אַחֲרֵ, מִפְּרָר לְסֶמֶךְ לוֹ
מִאֶתְהוּ הַמִּין. שֶׁלּוּ חֲטִים וּשֶׁל חֲבָרוֹ חֲטִים, מִפְּרָר לְסֶמֶךְ לוֹ פְּלִם שֶׁל
פְּשָׁפְתָן, וְלֹא תְּלִם שֶׁל מִין אַחֲרֵ. רְבִי שְׁמַעְעָן אָוּמָר, אַחֲד זַרְעָה פְּשָׁפְתָן
וְאַחֲד כָּל הַמִּגְנִינָה. רְבִי יוֹסֵי אָוּמָר, אָף בְּאָמְצָע שְׂדָהוּ מִפְּרָר לְבָדָק
בְּמִלְמָד שֶׁל פְּשָׁפְתָן:

ה. אין סומכין לשידה תבואה חרצל וחריע, אבל סומכין לשידה ירקות חרצל וחריע. וסומך לבור, ולגיר, ולגפה, ולזרע, ולגדר גבוה עשרה טפחים, ולחריז שהוֹא עמק עשרה ורחב ארבעה, ולאילו שהוֹא מיסֶה על הארץ, ולסלע גבוה עשרה ורחב ארבעה:

ט. הרוצה לעשות שידה קרחת קרחת מכל מין, עושה עשרים וארבע קרחות לבית סאה, מקרחת לבית רביע, וזירע בתוכה כל מין שירצה. היתה קרחת אחת או שתיים, זורעם חרצל. שלש, לא יזרע חרצל, מפני שהיא נראית כשידה חרצל, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, תשע קרחות מפרות, עשר אסירות. רבי אליעזר בן יעקב אומר, אפילו כל שידה בית כור, לא יעשה בתוכה חוץ מקרטת אחת:

י. כל שהוֹא בתוך בית רביע, עולה במדת בית רביע. אכילת הגפן והקבר והסלע, עולין במדת בית רביע. תבואה בתבואה, בית רביע. ירק בירק, ששה טפחים. תבואה בירק, ירק בתבואה, בית רביע. רבי אליעזר אומר, ירק בתבואה, ששה טפחים:

יא. תבואה נוטה על גבי תבואה, ירק על גבי ירק, תבואה על גבי ירק, ירק על גבי תבואה, הפל מפר, חוץ מדלעת יונית. רבי מאיר אומר, אף הקשות ופול המצרי, ורואה אני את דבריהם מדברי:

